

זהר הקדוש

עם ביאור
הפטר והפסוק

פרשת ראה • פגם מאכלות אסורות ועונשם

יבואר ענין בעלי חיים טהורים וטמאים, שאותם שיש להם סימני טהרה הם מצד הקדושה, ושארין להם סימני טהרה הם מצד הטומאה, ולכן הזהירה התורה את ישראל שיתרחקו ממאכלות אסורות ויתדבקו בצד הקדושה. ויבואר עונשו בעולם הבא ואף אחר תחיית המתים. ויבואר טהרתם של ישראל לעתיד לבוא כשיזרוק הקדוש ברוך הוא עליהם מים טהורים. [ומבואר טעם להיתר אכילת העיזים שאף שהשדים וכוחות הטומאה שורים ביניהם וכנגדם, אבל אינם יכולים לשלוט בתוכם, וכיון שאינם שולטים עליהם מותרים באכילה].

אמר רבי אלעזר, לפרש את הפסוק **זאת החיה אשר תאכלו מפל הבהמה** (ויקרא יא ב), במה שכתב **מפל** בא הכתוב לומר, **אינון** - אותם בעלי חיים **דאחידן מן סטר דא** - שאחזיתם ושוורשם מצד מידת המלכות שבקדושה, **שארי לבו למיכל** מותר לכם לאכול, **וכל אינון** - אותם בעלי חיים **דלא אתיין** (דף מ"א ע"ב) **מסטר דא** - שאינם באים מצד הקדושה, **אסיר לבו למיכל** - לכם לאכול.

ומפרש דבריו **בגין דאית בעירן דאתיין מסטר דא** - משום שיש בעלי חיים הבאים מצד הקדושה, **ואית דאתיין** - ויש בעלי חיים הבאים **מסטר אחרא** **מסאבא** - מצד הטומאה.

ומבאר סימני טהרה באים להודיע לאדם אלו בהמות וחיות הן מצד הקדושה ואלו לא.

וסימנא דלהון - והסימן שלהם לדעת איזה בצד הקדושה ואיזה בצד הטומאה, הוא מה **דכתיב** בהם (שם פסוק ג) **כל מפרסת פרסה ושפעת שפעת וגמרין פלהו רשימן** - ולמדנו, שכל החיות והבהמות הטהורות נרשמו בסימני טהרה, **וכלהו ארשים להו קרא** - וכולם נרשמו בפסוק, כל סימני טהרה של בעלי חיים [חיות ובהמות, עופות, חגבים, דגים]. **ובגין כן** - ולכן, **כל מאן דאכיל מאינון דאתיין מסטר דא מסאבא** - כל מי שאוכל מאותם בעלי חיים הבאים מצד הטומאה, **אסתאב בהו** - נטמא בהם גופו ואבריו וחושיו, **וסאיב לנפשיה דאתא מסטר דכיא** - ומטמא את פנימיות נפשו הבאה מצד הקדושה, [כי אפילו הנפש הבהמית של בני ישראל באה מצד הקדושה].

רבי שמעון מיישב דברי רבי אלעזר עם דברי רבי אבא שאינם סותרים. **רבי שמעון אמר, כלל פלא** - כלל כל הדברים, כלומר בדברי יוכלו גם דברי רבי אבא וגם דברי רבי אלעזר, כי **כמה דאית עשר בתרין דמהימנותא לעילא** - כמו שיש עשר כתרים של האמונה למעלה [בצד הקדושה], והכונה לעשר ספירות דמלכות דאצילות, **כן גם אית עשר פתרי דחרישי מסאבי לתמא** - יש עשר כתרים לכוחות הכישוף למטה [בצד הטומאה], והכונה לעשר ספירות של הסטרא אחרא. ואת שניהם ברא הקב"ה כמו שנאמר (קהלת יד) **גם את זה לעמת זה עשה האלהים** והכל תחת ממשלתו, **וכל מה די בארעא** - שיש בארץ, בראם הקב"ה על ידי ספירות אלו, יש **מנייהו** - מהנבראים שאחידן

בסטר דא - שאחזיתם בצד הקדושה, **יש מנייהו** - מהנבראים שאחידן - שאחזיתם **בסטר אחרא**. כי הקב"ה ברא את הספירות ועל ידם ברא בעולם הגשמי את הכל.

ונמצאו צודקים גם דברי רבי אבא וגם דברי רבי אלעזר, שאכן הכל השתלשל מצד הקדושה וכדברי רבי אבא, שהרי הקב"ה ברא את הספירות, בין דקדושה ובין דסטרא אחרא, אלא לאחר שנבראו הספירות, בעלי חיים הטהורים נבראו מצד הקדושה ולכן הם מותרים באכילה, ובעלי חיים הטמאים נבראו מצד הטומאה ולכן אסורים באכילה וכדברי רבי אלעזר.

ומפסיק באמצע דבריו לפרש ענין העיזים שהם בהמות טהורות, אפילו שיש לכוחות הטומאה אחיזה בהם.

ואי תימא - ואם תאמר ותשאל לפי זה, **האי עז** - על העז למה הוא מותר באכילה, כיון **דשריא עליה רוח מסאבא לגו** - ששורה עליו רוח הטומאה בתוכו, כמו ששמו מורה עליו 'עז' מלשון עזות, ואם הוא מצד הטומאה צריך לאסרו באכילה כמבואר. התירוץ הוא **שלא הכי** - שאינו כן, שרוח הטומאה שורה בתוכו, **דאי רוח מסאבא שריא ביה** - כי אילו היתה רוח הטומאה שורה עליו לא היה לו סימני טהרה, אלא סימני טומאה כשאר בעלי חיים טמאים, ואכן היה **אסיר לו למיכל** - אסור לנו לאכול.

ומבאר את סדר הדברים, מהי שיטות העיזים לסטרא אחרא, ולמה אינם טמאים בגלל זה.

אלא רוחות הטומאה והשדים רק אעברן בגווייהו ויתחזון לקבליהו - עוברות בין העיזים ונראים כנגדם, אך **ולא שריא לדיירא בהו** - אינם שורים ושוכנים בתוכם, **דכד אינון שריין** - כי כשבאים כוחות הטומאה לשרות עליהם, **רוח אחרא אעבר עלייהו** - בא רוח אחר מצד הקדושה ועובר עליהם, **ואז פרישן מגרמיהו** - פורשים מהם כוחות הטומאה. **ובגין כן** - ולכן הם רק **אתחזון לקבלייהו ומקטרגי בגווייהו** - נראים כנגדם ומקטרגים מבניהם על בני אדם, אבל **ולא שלטי בהו בגרמיהו** - אינם יכולים לשלוט בתוכם. **ועל דא שרי לו למיכל** - ולכן מותרים העיזים באכילה.

ומוסיף עוד לבאר שרוח הטומאה מסתלקת מהעיזים כאשר היא רואה את סימני טהרתה.

תא חזי - בוא וראה, **בין דאתיין לשלטא בהו** - כיון שבאים כוחות הטומאה לשלוט בעיזים, **אעבר רוחא חדא** - עובר רוח אחד מצד הקדושה לסלקם, ואז כוחות הטומאה **זקפן עיניו וחמאן רשימין דלהון** - זוקפים עיניהם ורואים את סימני טהרתה של העיזים שהם מפרסת פרסה, **ואתפרשן מנייהו** - ונפרדים מהם, שאינם שורים בתוכם, **אבל עדיין אתחזון לקבליהו** - נראים כנגדם, [ולכן נקראים השדים וכוחות הטומאה בשם שעירים [-עיזים] כי נמצאים בין העיזים וכנגדם], אבל אינם שורים בתוכם, **ולכן לא אסירי לו למיכל** - אינם אסורים לנו באכילה, אפילו שרוח הטומאה עוברת ביניהם.

וחזר לענין לפרש טעם איסור מאכלות אסורות, כי בכל הבעלי חיים יש טמאים וטהורים, ובני ישראל קדושים צריכים להזהר שלא להטמאות בבעלי החיים הטמאים.

בין בבכירי - בבהמות, **בין בחיותא -** בחיות, **בין בעופי -** בעופות, **בין בגוני ימא -** בדגי הים, **בכלהו -** בכל המינים הללו **אתחזון ימינא**

ושמאלא - נראים ונמצאים ימין ושמאל, כלומר שיש בהם טהורים [מצד ימין] וטמאים [מצד שמאל], **וכל מאן דאתי מסטרא דימינא שארי לן למיכל -** וכל מי שבא מצד הקדושה שיש לו סימני טהרה מותר לנו לאכלו, **וכל אינון דאתיין מסטרא דשמאלא פלהו אסיר לן למיכל -** וכל אותם שבאים מצד הטומאה שאין להם סימני טהרה כולם אסורים לנו באכילה, **בגין דדרגא דכלהו מסאבא -** מפני שמדרגת כולם הוא טומאה, **וכלהו מסאבין ורוח מסאבא שריא בגווייהו ודרי בהו -** וכולם טמאים ורוח הטומאה שורה בתוכם ושוכן בהם בקביעות, והאוכל מהם נעשה הבשר חלק מאברי גופו, וחיותם הרוחנית חלק מפנימיות נפשו, ומרבה הטומאה בגופו ובנפשו.

ועל דא רוחא קדישא דישראל - ולכן רוחם הקדוש של עם ישראל, **לא יתערב בהו -** בהם **ולא יסתאב בהו -** ולא יטמא בהם באכילתם, **בגין דישתכחון קדישין -** כדי שיהיו נמצאים קדושים **וישתמודעון לעילא -** ויהיו נכרים בעליונים בנפשם הקדושה ותתא - ויניכרים בתחתונים בגופם הטהור והקדוש בצלם אלקים שלהם, **זכאה חולקיהון -** אשרי חלקם **דישראל, דמלכא קדישא אתרעי בהו -** שהמלך הקדוש ברוך הוא חפץ בהם, **ובעי לדפאה להו ולקדשא להו על פלא בגין דאחיזן ביה -** ורצה לטהרם ולקדשם על כל הברואים משום שדבקים בו, ומסר להם סימני טומאה וטהרה להתרחק מהסטרא אחרא ולהדבק בצד הקדושה.

וממשיך לבאר שסיבת הדבר שיש להזהר מטומאה כי ה' מתפאר בהם ומעלתם גדולה.

תא חזי - בוא וראה, **פתיב שהקדוש ברוך הוא אומר על עמו 'ישוראל אשר בך אתפאר' -** (ישעיה מט ג), כלומר אני מקטט ומפאר עצמי בנשמתכם, ולכן **אי -** אם **קודשא בריך הוא מתפאר בהו -** בהם **בישראל, היך אתיין לאסתאבא ולאדתבקא בסטרא מסאבא -** איך יבואו להטמא במאכלות אסורות ולהדבק בצד הטומאה, **ועל דא פתיב -** ועל זה נאמר (ויקרא יא מד) **'והתקדשתם והייתם קדושים פי קדוש אני ולא תשקצו את נפשותיכם' וגו' במאכלות אסורות.** והטעם שתולה קדושת ישראל בקדושת

הקדוש ברוך הוא, הוא מפני שיש להם צלם אלקים, **כי מאן דאיהו בדיוקנא דמלכא לא לבעי ליה לאפרשא מאורחיו דמלכא -** מי שהוא בדמות המלך אין לו לפרוש מדרך המלך, וכמו שהקב"ה קשור בקדושה ונבדל מטומאה כך עם ישראל צריכים להיות כן.

ומבאר ששכשיראל נשמרים ממאכלות אסורות הדבר ניכר עליהם.

ובגין כך רשים להו - ולכן סימן להם **קודשא בריך הוא לישראל, מתחילת הבריהא את כל אינון דאתיין מסטרא דא -** כל הבעלי חיים הבאים מצד הקדושה בסימני טהרה, שאותם יאכלו, **זאת כל אינון דאתיין -** אותם הבעלי חיים הבאים **מסטרא אחרא** בסימני טומאה, שיפרשו מהם ולא יאכלום, **זכאה חולקיהון -** אשרי חלקם **דישראל, דכתיב בהו -** שנאמר בהם (ישעיה סא ט) **'כל רואיהם יפיום כי הם זרע ברוך ה' -** כששומרים על הצלם אלקים בשמירתם ממאכלות אסורות, כי הם זרע של 'ברך ה' ממש, כלומר שורש נשמתם הוא ממידת היסוד הנקרא ברוך, והם 'ברך ה' **בכלא -** מתברכים מה' בכל מעשיהם כי שומרים עצמם ממאכלות אסורות, ואוכלים רק מהמאכלות המושרשים במידת המלכות.

ומוסיף עוד בחומר האוכל מאכלות אסורות, שדבוק בצד הטומאה ומראה בעצמו שאין לו חלק באלהי ישראל.

ותא חזי - ובא וראה, **כל מאן דאכיל מאינון מאכלי דאסירי -** כל מי שאוכל מאותם מאכלות אסורות, **אתדבק בסטרא אחרא** יותר משאר עבירות, מפני שהמאכל נעשה בשר ודם חלק ממנו, **ונעיל נפשיה וגרמיה -** ומשקץ נפשו וגופו, **ורוח מסאב שריא עליה -** ורוח הטומאה שורה על פנימיות נפשו, **ואחיז גרמיה דלית ליה חולקא באלהא עלאה -** ומראה עצמו וגופו שאין לו חלק בא-ל עליון, וכל כך מתרבה הטומאה כאילו **ולא אתי מסטריה -** לא בא מצד הקדושה כלל, וכאילו **לא אתדבק ביה -** לא היה דבוק בצד הקדושה מעולם. זהו בעולם הזה.

ואי יפוק הכי מהאי עלמא - ואם יצא מן העולם כך, שימות בלי תשובה, אחר מיתתו **אחיזן ביה כל אינון דאחיזן בסטרא דמסאבא -** נאחזים בו כל אותם האחוזים בצד הטומאה, **ומסאבין ליה -** ומטמאים את נפשו כמו בהיותו בגוף, **ודיינין ליה כבר נש דאיהו געלא דמאריה -** ודנים אותו כאדם שהוא משוקץ לריבונו, נמצא שהוא **געלא בהאי עלמא -** משוקץ בעולם הזה, **וגעלא בעלמא דאתי -** ומשוקץ לעולם הבא.

בין בבכירי, בין בחיותא, בין בעופי, בין בגוני ימא, בכלהו אתחזון ימינא

ושמאלא (רחמי ודינא), וכל מאן דאתי מסטרא דימינא, (מסטרא דרחמי) שארי לן למיכל. וכל אינון דאתיין מסטרא דשמאלא (מסטרא דדינא), פלהו אסיר לן למיכל. בגין דדרגא (ס"א דגרמא) דכלהו מסאבא, וכלהו מסאבין, ורוח מסאבא שריא בגווייהו, ודרי בהו.

ועל דא רוחא קדישא דישראל, לא יתערב בהו, ולא יסתאב בהו, בגין דישתכחון קדישין, וישתמודעון לעילא ותתא. זכאה חולקיהון דישראל, דמלכא קדישא אתרעי בהו, ובעי לדפאה להו, ולקדשא להו על פלא, בגין דאחיזן ביה.

תא חזי, פתיב (ישעיה מט ג) 'ישוראל אשר בך אתפאר', אי קודשא בריך הוא מתפאר בהו בישראל, היך אתיין לאסתאבא ולאדתבקא בסטרא מסאבא. ועל דא פתיב (ויקרא יא מד) 'והתקדשתם והייתם קדושים פי קדוש אני ולא תשקצו את נפשותיכם' וגו', מאן דאיהו בדיוקנא דמלכא, לא לבעי ליה לאפרשא מאורחיו דמלכא.

ובגין כך רשים להו קודשא בריך הוא לישראל, כל אינון דאתיין מסטרא דא, וכל אינון דאתיין מסטרא אחרא. זכאה חולקיהון דישראל, דכתיב בהו, (ישעיה סא ט) 'כל רואיהם יפירום (נח ע"א) כי הם זרע ברוך ה', ברוך ה' ממש, ברוך ה' בכלא.

ותא חזי, כל מאן דאכיל מאינון מאכלי דאסירי, אתדבק בסטרא אחרא, ונעיל נפשיה וגרמיה, ורוח מסאב שריא עליה, ואחיז גרמיה דלית ליה חולקא באלהא עלאה, ולא אתי מסטריה, ולא אתדבק ביה. ואי יפוק הכי מהאי עלמא, אחיזן ביה כל אינון דאחיזן בסטרא (ס"א

דאתיין מסטרא) דמסאבא, ומסאבין ליה ודיינין ליה כבר נש דאיהו געלא דמאריה, געלא בהאי עלמא, ונעלא בעלמא דאתי.

נפשי צמאה לדעת כל רז סוד

זוהר הקדוש המבואר < עם פירוש "הכתר והכבוד"

ביאור בשפה ברורה הפותח את לב הלומד, עם מקורות וביאורים על פי גדולי המפרשים

